

Sygn. akt VIII Pz 2/19

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Tyrka

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy - Klimek

SSR(del.) Anna Capik - Pater

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2019 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy H. Z. (Z.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

na pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 5 września 2018 r. sygn. akt VI P 180/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1 350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSR (del.) Anna Capik-Pater Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powódka domagała się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 10 000 zł tytułem rekompensaty w związku z utratą prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017r., poz. 1971).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 5 września 2018r. Sąd Rejonowy w G. VI Wydział Pracy i (...) w pkt 1 oddalił powództwo, a w pkt 2 zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na uzasadnienie punktu 2 wyroku Sąd I instancji podał, że zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może w ogóle nie obciążać kosztami strony przegrywającej. Przepis art. 102 k.p.c. zawiera klauzulę generalną, nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 26 września 2013 roku, I ACa 466/13). Podstaw do jego zastosowania należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy przekonujących o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Sąd I instancji uznał, że zostały spełnione przesłanki zawarte w art. 102 k.p.c., albowiem w chwili wytaczania powództwa sprawa miała charakter precedensowy, a tym samym powód mógł mieć subiektywne przekonanie o zasadności swego roszczenia.

Pozwana wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła postanowienie zawarte 2 pkt postanowienia.

Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążenia powoda kosztami postępowania, mimo przegrania przez powoda sprawy, a także pomimo niewystąpienia przesłanki szczególnie uzasadnionego przypadku pozwalająca na nieobciążanie strony przegrywającej kosztami procesu,

- § 2 pkt 4 w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804) poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powódki na swoją rzecz kwoty 1 350 zł (a nie kwoty 300 zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że powódka była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i trudno przyjąć, że była subiektywnie przekonana o słuszności roszczenia. Ustawa z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla dość precyzyjnie określa krąg osób uprawnionych do rekompensaty. Bezsporne było, że powódka do tego kręgu osób nie należy.

Powódka wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji o kosztach procesu było prawidłowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powódka w niniejszej sprawie domagała się zasądzenia kwoty 10 000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Zaskarżoną decyzją pozwana odmówiła powódce prawa do spornego świadczenia, wskazując w uzasadnieniu, że jest on osobą nieuprawnioną.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit. a i b w/w ustawy do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in.

- emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń,

- wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w lit. a;

Powódka nie spełnia przesłanki art. 2 ust. 1 lit. a i b w/w ustawy, bowiem nabyła prawo do renty rodzinnej po małżonku, który w chwili zgonu miał status pracownika a nie emeryta lub rencisty.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. może stanowić słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne, powódka miała do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w zaskarżonej decyzji odmownej pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia. Z treści pozwu wynika, że powódka była świadoma, że nie jest osobą uprawnioną do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocessowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powódka nie wykazała żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c. Należy dodać, że powódka była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i mogła ocenić wynik procesu.

W związku z tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 sentencji postanowienia zmieniono punkt 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1 350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.).

W pkt 2 sentencji postanowienia Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na kwotę tę składają się opłata w wysokości 120 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł.

(-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek (-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSR (del.) Anna Capik-Pater Sędzia Przewodniczący Sędzia